EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 11.8.2004
KOM(2004) 553 galutinis

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl leidimo Italijai taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies nuostatų dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Pagal 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos: vienodo vertinimo pagrindo 30 straipsnį([1]) Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai gali leisti bet kuriai valstybei narei su trečiąja šalimi ar bet kuria tarptautine organizacija sudaryti sutartį, kurioje būtų numatytos nukrypti nuo šios direktyvos leidžiančios nuostatos.

2. Komisijai pateiktame prašyme, kurį 2004 03 24 įregistravo Komisijos Generalinis sekretoriatas, Italijos vyriausybė prašo leidimo sudaryti sutartį su Šveicarija, kurioje būtų numatyti nukrypimai nuo Direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies nuostatų.

3. Remiantis Šeštosios direktyvos 30 straipsnio 2 dalimi, Komisija 2004 05 11 laišku kitas valstybes nares informavo apie Italijos vyriausybės prašymą ir 2004 05 12 laišku Italijai pranešė, kad ji turi visą reikiamą informaciją tokiam prašymui išnagrinėti.

4. Direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) apmokestinamas prekių tiekimas ar paslaugų teikimas, kai šalies teritorijoje už atlygį prekes tiekia ar paslaugas teikia pats apmokestinamasis asmuo.

5. Italijos prašomų nukrypti leidžiančių nuostatų tikslas – gauti leidimą sudaryti sutartį su Šveicarija, kurioje būtų numatytos nuo Direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies nukrypstančios nuostatos, ir atleisti nuo apmokestinimo PVM renkamas rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. To yra prašoma dėl dviejų priežasčių. Pirma, nuo 2003 m. sausio 1 d. ėmus apmokestinti PVM rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu, parduodant daugkartinius sezoninius bilietus susidarė konkurenciją iškreipianti situacija. Antra, dalijant pajamas, kad būtų apskaičiuotas PVM, proporcingai fizinei šalių sienos demarkacijai atsiranda didelių administravimo išlaidų, nes pajamos yra apskaičiuojamos ir paskirstomos remiantis ekonominiais kriterijais, padalijant tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidas. Šios tunelio valdymo išlaidos apima ne tik paties tunelio, bet ir automagistralės, jungiančios tunelį Italijos teritorijoje su Italijos kelių tinklu, administravimo išlaidas.

6. 2002 m. gruodžio 27 d. Italijos įstatymo Nr. 289 (2003 m. biudžeto) 21 straipsniu buvo panaikinta 1972 m. spalio 26 d. Prezidento dekreto Nr. 633 9 straipsnio 11 dalis (tarptautinės paslaugos ir paslaugos, susijusios su tarptautine prekyba) dėl pridėtinės vertės mokesčio įvedimo ir taikymo. Šiuo įstatymu nuo 2003 m. sausio 1 d. PVM mokestį (kurį renka Italijos tunelio operatorius) imta taikyti rinkliavoms už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Tačiau Šveicarija rinkliavoms netaiko PVM ar kito panašaus mokesčio. Remiantis 1958 m. Italijos ir Šveicarijos konvencija, prieš įvedant bendrą PVM sistemą Šveicarija negali būti įpareigota taikyti ir imti Italijos PVM nuo rinkliavų už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Apmokestinus PVM vien Italijos operatoriaus renkamas rinkliavas, atsirado vartotojų išlaidų skirtumas ir iškreiptos konkurencijos situacija parduodant sezoninius bilietus.

---

[1] OL L 145, 1977 6 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/92/EB (OL L 260, 2003 10 11, p. 8)

Vartotojai gali pirkti daugkartinius sezoninius bilietus abiejuose tunelio pusėse ir už juos sumokėti toje pusėje, kurioje yra pigiau, t. y. Šveicarijoje.

7. Tunelis kerta tarptautinę sieną ir jį valdo bendra Italijos ir Šveicarijos įmonė bei dvi vykdančiosios įmonės abiejose šalyse. Remiantis teritoriniu principu, Italijos operatorius privalo PVM (20%) taikyti tik Italijos teritorijoje esančiai tunelio atkarpai. Tačiau, remiantis 1963 m. operatorių sudaryta teisiškai įpareigojančia ir iki šiol taikoma sutartimi, iš rinkliavų gautos pajamos nėra dalijamos proporcingai pagal fizinę šalių sienos demarkaciją, bet turi būti dalijamos remiantis ekonominiais kriterijais, atsižvelgiant į tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidų pasiskirstymą (57,5% pajamų tenka Italijos įmonei ir 42,5% – Šveicarijos įmonei). Prie tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidų taip pat priskiriamos automagistralės dalies, kuria patenkama į tunelį, valdymo ir administravimo išlaidos. Tai reiškia, kad tiksli remiantis šiais kriterijais padalytų ir paskirstytų pajamų suma gali būti nustatyta tik *a posteriori*. Apskaičiuojant PVM, ta suma turi būti suskirstyta pagal teritorinį principą, ekstrapoliuojant tos automagistralės dalies, kuria patenkama į tunelį, valdymo ir eksploatavimo išlaidas. Dėl tokio varginančio *ex post* PVM skaičiavimo ir rinkimo susidaro didelės administravimo išlaidos, ir tokia procedūra neatitinka vartojimo mokesčių sistemos reikalavimų PVM taikyti ir surinkti iš karto.

8. Šioje situacijoje vienintelė tinkama galimybė – leisti Italijai sudaryti su Šveicarija sutartį atsižvelgiant į atleidimą nuo apmokestinimo PVM rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Nukrypti leidžianti nuostata leis Italijai panaikinti bet kokias išlygas dėl Italijos ir Šveicarijos konvencijos 8 straipsnio įgyvendinimo; tame straipsnyje sakoma: „Les questions de douane, de police, monétaires, fiscals et socials soulevées par la construction et l'exploitation du tunelis feront l'objet d'accords particuliers entre le Gouvernement italien et le Gouvernement Suisse“. Tokia nukrypti leidžianti nuostata gerokai supaprastintų bendros Italijos ir Šveicarijos įmonės ir jos dviejų vykdančiųjų įmonių veiklą.

9. Prašomas atleidimas nuo PVM turės įtakos Europos Bendrijų nuosaviems ištekliams iš pridėtinės vertės mokesčio. Italijos vyriausybė šį galimą poveikį apskaičiavo remdamasi 2002 m. Italijos vykdančiosios įmonės deklaracijomis. 2002 m. dėl vykdomų darbų buvo uždarytas Monblano tunelis, todėl daugiau transporto buvo nukreipta važiuoti Gran S. Bernardo tuneliu. Dėl to šiuo pagrindu apskaičiuotą sumą reikia laikyti viršūne, kuri tolesniais metais būtų kur kas mažesnė. Remiantis vykdančiosios įmonės deklaracijomis, 2002 m. apmokestinama suma yra apie 7,5 mln. eurų. Italijos vyriausybės vertinimu, dėl atleidimo nuo PVM prarastos pajamos neviršytų 1,5 mln. eurų per metus. Pasak Italijos vyriausybės, maždaug ketvirtadalis paslaugų yra teikiama asmenims, kurie turi teisę išskaityti PVM, dėl to tikroji apmokestinama suma siektų apie 5,625 mln. eurų per metus, o prarastos pajamos dėl nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo būtų apie 1,125 mln. eurų. Skaičiuojant nuosavų išteklių praradimus, Bendrijos biudžetas dėl nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo 2004 m. ir tolesniais metais, jei pagal 1999 m. kovo 24–25 d. Berlyno sprendimą 5,625 mln. eurų suma būtų apmokestinama didžiausia 0,5% norma, prarastų mažiau nei 28 125 eurų pajamų. Dėl to būtina, kad Italijos Respublika kiekvienais metais įvertintų dėl PVM netaikymo negautą sumą galutinio vartotojo etape ir pridėtų atitinkamą kompensaciją prie PVM bazinio dydžio, naudojamo nustatant jos įnašų į Bendrijos nuosavus išteklius dydį.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl leidimo Italijai taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies nuostatų dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos (77/388/EEB) dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos: vienodo vertinimo pagrindo([2]), ypač į jos 30 straipsnį,

atsižvelgdama Komisijos pasiūlymą([3]),

kadangi:

(1) Komisijai pateiktame prašyme, kurį 2004 03 24 įregistravo Komisijos Generalinis sekretoriatas, Italijos vyriausybė prašo leidimo sudaryti sutartį su Šveicarija, kurioje būtų numatytos nukrypti nuo Direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies leidžiančios nuostatos;

(2) To yra prašoma dėl tokių priežasčių. Pirma, nuo 2003 m. sausio 1 d. ėmus apmokestinti PVM rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu, parduodant daugkartinius sezoninius bilietus susidarė konkurenciją iškreipianti situacija. Antra, dalijant pajamas, kad būtų apskaičiuotas PVM, proporcingai fizinei šalių sienos demarkacijai, atsiranda didelių administravimo išlaidų, nes pajamos yra apskaičiuojamos ir paskirstomos remiantis ekonominiais kriterijais, padalijant tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidas. Šios tunelio valdymo išlaidos apima ne tik paties tunelio, bet ir automagistralės, jungiančios tunelį Italijos teritorijoje su Italijos kelių tinklu, administravimo išlaidas.

(3) Nuo 2003 m. sausio 1 d. Italijos tunelio operatorius taiko ir renka PVM nuo rinkliavų už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Tačiau Šveicarija rinkliavoms netaiko PVM ar kito panašaus mokesčio. Remiantis 1958 m. Italijos ir Šveicarijos konvencija, prieš įvedant bendrą PVM sistemą Šveicarija negali būti įpareigota taikyti ir rinkti Italijos PVM nuo rinkliavų už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Apmokestinus PVM vien Italijos operatoriaus renkamas rinkliavas, atsirado vartotojų išlaidų skirtumas ir iškreiptos konkurencijos situacija parduodant sezoninius bilietus. Vartotojai gali pirkti daugkartinius sezoninius bilietus abiejuose tunelio pusėse ir už juos sumokėti toje pusėje, kurioje yra pigiau, t. y. Šveicarijoje.

([2]) OL L 145, 1977 6 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/92/EB (OL L 260, 2003 10 11, p. 8).

([3]) OL C […], […], p. […].

(4) Tunelis kerta tarptautinę sieną ir jį valdo bendra Italijos ir Šveicarijos įmonė bei dvi vykdančiosios įmonės abiejose šalyse. Remiantis teritoriniu principu, Italijos operatorius privalo PVM taikyti tik Italijos teritorijoje esančiai tunelio atkarpai. Tačiau, remiantis 1963 m. operatorių sudaryta teisiškai įpareigojančia ir iki šiol taikoma sutartimi, iš rinkliavų gautos pajamos nėra dalijamos proporcingai pagal fizinę šalių sienos demarkaciją, bet turi būti dalijamos remiantis ekonominiais kriterijais atsižvelgiant į tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidų pasiskirstymą. Prie tunelio valdymo ir eksploatavimo išlaidų taip pat priskiriamos automagistralės dalies, kuria patenkama į tunelį, valdymo ir administravimo išlaidos. Tai reiškia, kad tiksli remiantis šiais kriterijais padalytų ir paskirstytų pajamų suma gali būti nustatyta tik *a posteriori*. Apskaičiuojant PVM, ta nustatyta suma turi būti padalinta taikant teritorinį principą, ekstrapoliuojant tos automagistralės dalies, kuria patenkama į tunelį, valdymo ir eksploatavimo išlaidas. Toks *ex post* PVM skaičiavimas ir rinkimas yra varginantis ir dėl jo susidaro didelės administravimo išlaidos. Tokia procedūra neatitinka vartojimo mokesčių sistemos reikalavimų PVM taikyti ir surinkti iš karto.

(5) Šioje situacijoje vienintelė tinkama galimybė – atleisti nuo apmokestinimo PVM rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Tokia nukrypti leidžianti nuostata gerokai supaprastintų bendros Italijos ir Šveicarijos įmonės ir jos dviejų vykdančiųjų įmonių veiklą.

(6) Tačiau prašoma nukrypti leidžianti nuostata turės įtakos Europos Bendrijų nuosaviems ištekliams iš pridėtinės vertės mokesčio, dėl to yra būtina numatyti kompensacines priemones.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 77/388/EEB 2 straipsnio 1 dalies, šiuo sprendimu Italijos Respublikai suteikiama teisė sudaryti su Šveicarija sutartį atsižvelgiant į atleidimą nuo apmokestinimo PVM rinkliavas už naudojimąsi Gran San Bernardo tuneliu. Leidimas suteikiamas su sąlyga, kad Italijos Respublika kiekvienais metais įvertins dėl PVM netaikymo negautą sumą galutinio vartotojo etape ir pridės atitinkamą kompensaciją prie PVM bazinio dydžio, naudojamo nustatant jos įnašų į Bendrijos nuosavus išteklius dydį.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, […]

Tarybos vardu
Pirmininkas
[…]